

First Year B.A./B.Sc./B.Com. Degree Examination, August/September 2008

Directorate of Correspondence Course

(Freshers)

LANGUAGE SANSKRIT

Group – I : Paper – I

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

- Note :* 1) Questions asked in Sanskrit should be answered in Sanskrit with Devanagari Lipi only (grammar).
2) Other questions can be answered in Sanskrit/Kannada/English.

PART – A

- I. “विद्याविहीनः पशुः” ಮತ್ತು “वाग्भूषणं भूषणम्” ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಭಕ್ತೃ ಹರಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. 10

Explain the views of भर्तृहरि about विद्याविहीनः पशुः and “वाग्भूषणं भूषणम्”.

ಅಥವಾ/OR

ಕಾಳಿದಾಸನ ಜೀವನ, ಕಾಲ, ದೇಶ, ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the life, date, place and works of Kalidasa.

- II. ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಂದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ) : 4

Write a short notes on any ONE of the following :

i) भर्तृहरिः ।

ii) सीता ।

- III. ಬೇಕಾದ ಮೂರು ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಬರೆದು ವಿವರಿಸಿ : (5×3=15)

Translate and explain any THREE of the following Slokas.

1) यस्यास्ति वित्तं स नरः कुलीनः

स पण्डितः स श्रुतवान्गुणज्ञः ।

स एव वक्ता स च दर्शनीयः

सर्वे गुणाः काश्चनमाश्रयन्ति ॥

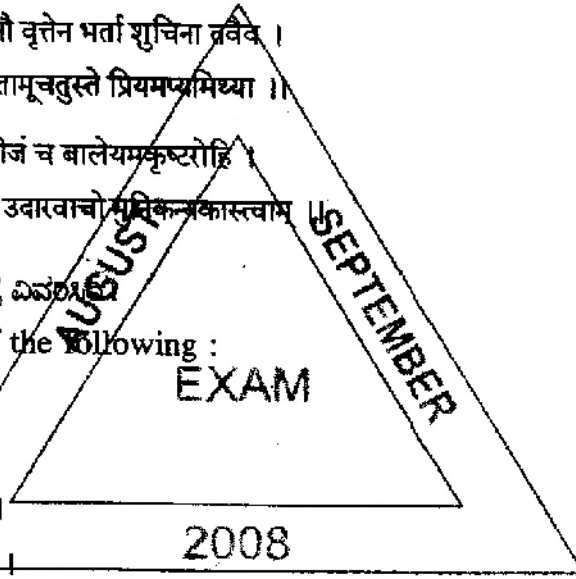
- 2) पापान्निवारयति योजयते हिताय
गुह्यं निगूहति गुणान्प्रकटी करोति ।
आपद्रुतं च न जहाति ददाति काले
सन्मित्रलक्षणाभिदं निगदन्ति सन्तः ॥
- 3) निन्दन्तु नीतिनिपुणा यदि वा स्तुवन्तु
लक्ष्मीः समाविशतु गच्छतु वा यथेष्टम् ।
अद्यैव वा मरणमस्तु युगान्तरे वा
न्याय्यात्पथः प्रविचलन्ति पदं न धीराः ॥
- 4) उत्तिष्ठ वत्से ! ननु सानुजोऽसौ वृत्तेन भर्ता शुचिना ब्रवीव ।
कृच्छ्रं महतीर्णं इति प्रियाहर्ता तामूचतुस्ते प्रियमप्यमिथ्या ॥
- 5) पुष्पं फलं चार्तवमाहरन्त्यः बीजं च बालेयमकृष्टरोहि ।
विनोदयिष्यन्ति नवाभिषङ्गां उदारवाचो मुनिर्कनकास्त्वाम् ॥

IV. ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಎರಡನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿವರಿಸಿ

(3+3=6)

Annotate any TWO of the following :

- 1) वाग्भूषणं भूषणम् ।
- 2) ज्वर इव मदो मे व्यपगतः ।
- 3) जहार लज्जां भरतस्य मातुः ।
- 4) लोकापवदो बलवान्मतो मे ।
- 5) आज्ञा गुरुणां ह्यविचारणीय

PART – B

V. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸೂರಿಯ ಜೀವನ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

10

Write an essay on the life, date and works of Laxmanasuri.

ಅಥವಾ/OR

ವಸಂತಭಾನುವಿನ ಕುತಂತ್ರದಿಂದ ಅನಂತವರ್ಮನು ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain how Anantavarma killed by the conspiracy of Vasantabanu.

VI. ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

4

Write a short note on **any ONE** of the following :

- i) ಕಾಂತಿಮತಿ
- ii) ಋತುಪರ್ಣ: ।

VII ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ :

(3×3=9)

Annotate **any THREE** of the following :

- 1) ಪರಾಗೃಹವಾಸೇ ಪೇಚ್ಚಯಾ ವೃತ್ತಿ: ।
- 2) ಕುಸುಮಮಾಲಾಂ ಪಾದಘಾತೇನ ಗ್ಲಪಯತಿ ।
- 3) ಕ್ಲಿಷ್ಟಸ್ಯ ಮೇ ಕ್ರಿಯತಾಮಾರ್ಯ ಸಹಾಯ್ಯಕಮ್ ।
- 4) ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಯಂತಿ ಧೂತಾ: ।
- 5) ರಾಜ್ಯಂ ನಾಮ ಶಕ್ತಿತ್ರಯಾಯತಮ್ ।

VIII ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ:

Translate the following either into **Kannada or English** :

(5+5=10)

- 1) ಯುಧಿಷ್ಟಿರಸ್ತು ವಿರಾಟಮುಪೇತ್ಯ 'ರಾಜನ್, ಸೋಮಂ ವೇಯಾಧ್ರಪಥಂ, ನಾಮ್ನಾ ಕರ್ಣ, ತ್ವಯಾ ದ್ವಿಜಾತಿಮ್, ಅಕ್ಷೇಷು ಕುಶಲಂ, ವೃತ್ತ್ಯರ್ಥ ತ್ವಾಮುಪಸ್ಥಿತಂ ಚ ಮಾಂ ವಿಜ್ಞಾನಿಹಿ' ಇತಿ ವದಂತೇನ ಮೌಢ್ಯಾ ಸಮಾಸ್ತಾರೋ ವಿದೇಶಃ । ಭೀಮಸ್ತು ಬಹುವನಾಮಾನಂ ಸೂದಮಾತ್ಮಾನಂ ಬ್ರುವಂತೇನ ಮಹಾನಸಾಧ್ಯಕ್ಷೋಽಧಿಕಾರಿ ।
- 2) ಅಥ ಸೋಽಪ್ಯಾಚವಕ್ಷೇ 'ದೇವಸ್ಯಾಽಪಿ ಪರಿಭ್ರಮತಾ ವಿನ್ಧ್ಯಾಟವ್ಯಾಂ ಕೋಽಪಿ ಕುಮಾರ: ಕ್ಷುಧಾ ತುಷಾ ಚ ಕ್ಲಿಷ್ಟಶ್ಯತ್ರಕಲೇಶಾರ್ಹ: ಕ್ವಚಿತ್ಕೂಪಾಭ್ಯಾಶೋಽಽ-ವರ್ಷದೇಶೀಯೋ ದೃಷ್ಟ: । ಸ ಚ ತ್ರಾಸ್ಯಾಸುಹೃದಮಗದತ್ _____ 'ಮಹಾಭಾಗ, ಕ್ಲಿಷ್ಟಸ್ಯ ಮೇ ಕ್ರಿಯತಾಮಾರ್ಯ ಸಾಹಾಯ್ಯಕಮ್ । ಅಸ್ಯ ಮೇ ಪ್ರಾಣಾಪಹಾರಿಣಿಂ ಪಿಪಾಸಾಂ ಪ್ರತಿಹಂತುಮಿವ ಕಮುಂವಶ್ಚನ್ನಿಹ ಕೂಪೇ ಕ್ವೇಽಪಿ ನಿಷ್ಕಲಾ ಮಮೈಕಶರಣಭೂತ: ಪತಿತ: । ತಮಲಮಸ್ಮಿ ನಾಹಮುಢ್ಢತುಮ್' ಇತಿ ।

PART – C

IX. a) ಸನ್ನಿಧಿ ವಿಭಜ್ಯ ನಾಮ ಲಿಖತ (ತ್ರಯಾಣಾಮ) :

3

- i) ಯದಗ್ನಿ
- ii) ಬಲವದಪಿ
- iii) ತೇನೈವ
- iv) ಸನ್ನಿತ್ರಮ್
- v) ನಾಣೋಹಾ

b) ऋचाणां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

3

- i) तेष्यः
- ii) भर्तु
- iii) लक्ष्मी
- iv) इयं
- v) नाभिः ।

c) ऋचाणां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

3

- i) रक्षति
- ii) भवतु
- iii) श्रूयते
- iv) लभेत
- v) ददाति

d) प्रयोगं परिवर्तयत । (एकस्य) :

3

रामः वनम् गच्छति ।

निशाचरेण कनकलोका मीयते ।

